No. 2043 Zaterdag 3 Maart 1923. 40ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

et Amerikaansche Drankverbod.

Het vertrek van de Amerikaansche zetting uit Coblenz, de Duitsche d aan den Rijn, die circa 1200 man de, heeft allerlei moeilijkheden t zich meegebracht, vooral ook er tengevolge van de huwelijken, e velen der Sammies met Duitsche isjes gesloten hebben. Er was name- besloten, dat de vrouwen en kin- ren niet tegelijk met de soldaten naar nerika mochten terugkeeren, omdat er t genoeg plaats was aan boord van t transportschip *Saint Michiel*, dat van Antwerpen, of Bremen, naar de reenigde Staten brengen zou. En 't nog niet eens zeker of de vrouwen er op staatskosten hun echtgenooten gen volgen; omdat naar 't schijnt nieuwe Amerikaansche wet op de ndverhuizers zich daartegen verzet, ngezien volgens die wet de vrouwen n Amerikanen haar nationaliteit niet rliezen en dus genaturaliseerd moe- n worden om het Amerikaansche rgerrecht te krijgen.

Al deze beslommeringen weerhou- n de *Sammies* niet, om een groot scheidsfeest voor te bereiden, voor- t ze uit het natte Rijnland, waar er en wijn zoo mildelijk vloeien, rugkeeren naar het voor hun dorsti- e kelen al te droge Amerika.

De secretaris van een der Ameri- ansche clubs had al een bestelling daan, die iets voor dat afscheidsfeest looft. Hij bestelde 3000 flesschen n de beste Duitsche Sekt, 5000 sschen wijn en 15.000 flesschen er. Die club telt 200 leden.

Diezelfde club zal aan de jonge meis- s van Koblenz een *reuzenfuif* aan- eden, waarvoor besteld zijn 1000 oote flesschen Champagne, 1000 liter nch, 2000 liter bier en 400 flesschen ijn.

Hier boven is dus alleen sprake van e Amerikaansche club van 200 leden, e wel voornamelijk uit de heeren ficieren zal bestaan.

Doch het geheele garnizoen van oblenz telde 1200 man. Als men nu eet, dat de gewone Amerikaansche ldaten van dat bezettingsleger van oblenz een reuzengage van *3 millioen* mark per maand genoten, en dat t tractement zelfs in gewone om- andigheden reeds in de eerste week n de maand schoon opgeteerd en rbrast was, kan men nagaan hoe het zal toegaan bij het afscheid van oblenz.

Men kan zich voorstellen, welke verwoede tegenstanders en bestrijders der *Prohibition* deze *Sammies* zullen worden bij hun terugkomst in hun geboorteland. Geen twijfel aan, of zij zullen zich als vaste leden bij het gilde der dranksmokkelaars aansluiten.

Dagelijks kan men berichten lezen op hoe uitgebreide schaal de smokkelhandel van whiskey en andere dranken vooral in den staat van New-York gedreven wordt.

Uit alles blijkt, dat het overgroote deel der Amerikanen, ook zij die in de verbodswet berust hebben, geen *overtuigde* afschaffers, maar alleen *gedwongen* geheelonthouders geworden zijn. Dat is ook de oorzaak, dat deze wet van het begin af zoo weinig sympathiek is geweest, omdat zij niet door heilige overtuiging en hoogere motieven is ingegeven, maar alleen door een blind fanatisme met geweld is opgelegd.

Toch is het voor den buitenstaanders uiterst moeilijk zich een helder idee te vormen over de uitwerking van het drankverbod in de Ver. Staten.

Ook voor den bewoner der States zelf is een zuiver oordeel in zijn geheel haast onbestaanbaar, daar zoowel de persoonlijke neiging en sympathie als ook de plaatselijke omstandigheden en het milieu, waarin de schrijver verkeert, daarbij een gewichtige rol speelt.

Diezelfde moeilijkheid weerhoudt ons als buitenstaanders nog veel meer een beslissend oordeel uit te spreken. Daarom geven wij er de voorkeur aan hier zoowel voor- als tegenstanders aan het woord te laten.

* * *

Eerst de *tegenstanders*:

Als de Amerikaansche statistieken betrouwbaar zijn, dan bevatten zij een geweldige aanklacht, een vernietigende veroordeeling der *Prohibition*.

De volgende lijst geeft de omstandige oorzaken van de *in hechtenisnemingen* naar de laatste statistieken, bijeenverzameld in **56 steden** over de geheele Vereenigde Staten.

In deze 56 steden zijn dus de arrestaties wegens dronkenschap en wangedrag met 36,21 % toegenomen.

De *Lowell-Courier-Citizen* geeft deze onderstaande lijst als antwoord aan de dwepers met de prohibitie, en verklaart dan als zijn duren plicht voor de waarheid uit te komen: „Het geneesmiddel — de drooglegging —

	1920	1921	Toename percent
Arrestaties-totaal	1,233,904	1,464,295	18,67 %
Voor dronkenschap en verzet . . .	252,310	343,665	36,21 „
Overtreding Prohibitie-wet	26,607	56,541	112,50 „
Diefstal en inbraak	59,723	62,670	4,94 „
Dronken automobilisten	3,588	5,825	62,35 „
Doodslag.	2,440	2,712	11,15 „
Aanranding en mishandeling. . . .	43,135	49,000	12,60 „
Gebruik en verkoop van bedwelmingsmiddelen	4,892	8,252	68,68 „
Bedrog en verduistering	8,242	9,408	14,15 „

is vijftig, ja zestigmaal erger dan de kwaal en de kwaal heerscht nog even erg als vroeger.

„Neemt men voor het oogenblik de zeker overdreven schatting, zegt die Redacteur, dat er tevoren aan 1 millioen geregelde dronkaards waren, dan zijn er thans van 50 tot 60 millioen mannen en vrouwen, wier gemoed in opstand verkeert tegen de voornaamste van al onze wereldlijke wetten: de grondwet der Vereenigde Staten.

„Men eischt, dat wij alleen oog zouden hebben voor de enkele personen, die zich ieder jaar dood dronken, maar we zouden over het hoofd moeten zien, dat, terwijl dit getal er niet minder op is geworden, — zelfs eerder is toegenomen — thans millioenen elken dag den eerbied voor de wetten en de constitutie verliezen.

„Het ware misdadig zulks te verzwijgen en krankzinnig zulks goed te keuren."

Een ander katholiek Amerikaansch tijdschrift: *America*, oordeelt aldus: „Nog een zeer ernstige reden van verzet is, dat waar men den gewonen man, die hard moet werken, zijn bier onthoudt, de politici, die de wet gestemd hebben, en de rijke lui er geen glas whisky of champagne minder om drinken. Geheel het probleem is thans tot een dergelijken graad van bespotting gekomen, dat zelfs de *unspeakable* Turk met ons lacht. Ziedaar dan het gevolg van huichelarij in de wetgeving, dat het volk, waarop wij het laagst neerzien, met onze wetten spot: En ze hebben gelijk. Immers maar heel weinigen van die Senatoren en Congresleden, die vóór de wet stemden, verlangden er naar. Zooals nu de zaken staan, dwingt het Gouvernement tot de onderhouding van een wet, waarvoor noch de wetgevers noch het volk eenigen eerbied koesteren. Een zwerm van agenten wordt het land ingejaagd op reusachtige kosten van de belastingbetalende burgers, zonder dat ze resultaten bereiken, hetgeen blijkt uit het aantal, die aan alcoholisme gestorven zijn, welk aantal dit jaar b.v. in den Staat New-York *dubbel zoo groot* was als het jaar te voren. —

„Daar zijn nu ook nog internationale moeilijkheden bijgekomen, die den Amerikaanschen handel met groote schade bedreigen. En men kan die naties geen ongelijk geven, dat ze zich aan deze allerdomste, meest huichelachtige wet niet wenschen te onderwerpen.

„Verachting van de wet en het gezag en algemeene omkooperij, smokkelhandel op reusachtige schaal en niet te belette toename van dronkenschap; volop drank in de kelders der rijken, groote kosten, ernstige complicaties met vreemde landen, ziedaar, volgens *America*, de zegeningen der prohibitie." —

Wat de reusachtige kosten betreft, die de uitvoering der prohibitie in Amerika na zich sleept, bracht *El Boletin Comercial* deze week Dinsdag een bericht uit Washington. Volgens de cijfers overgelegd aan de crediet-commissie van het Congres, heeft de uitvoering van de Prohibitie-wet, wat de onkosten betreft, veroorzaakt door de proceskosten tegen de overtreders dezer wet, volgens het afgeloopen fiscaal jaar de som van bijna 15½ millioen dollars gekost. Alleen dit soort processen hebben 44 % van den tijd in beslag genomen van den *attorney* in de Ver. Staten. —

* * *

Heeft deze wet nu geen enkele goede zijde gehad? Men zou zich evenzeer aan overdrijving schuldig maken door niet het goede te prijzen, dat deze wet tengevolge heeft gehad.

Ook zij die geen tegenstanders zijn van de drankbestrijding in 't algemeen, zijn toch van oordeel, dat men in de Ver. Staten te vèr gaat, den boog te sterk spant en op den getroffen maatregel moet terugkomen. Ook met het oog op smokkelhaudel en ontduiking!

In verband hiermede is van belang,

Geschiedenis van de Petroleum.

II.

Reeds in de oudheid was de petroleum of aardolie al bekend. Want Heródotus, Plutarchus en Plinius spreken er reeds van. Het gebruik bleef echter uiterst beperkt.

Door sommigen werd de vloeistof als brandstof, door anderen zelfs als geneesmiddel aangewend.

Meer algemeen werd de petroleum eerst bekend, toen Kolonel Drake in 1859 bij het boren van een artesische put in Titusville in den Staat Pennsylvanië in Noord-Amerika een rijke petroleumbron aanboorde, later door meerderen gevolgd.

Langzamerhand kwam men van de techniek op de hoogte om die olie te zuiveren (raffineeren) en ze aldus voor verlichting als lampolie geschikt te maken.

In de eerste jaren werd het afvalproduct nog als minderwaardig en onbruikbaar eenvoudig weggeworpen, zelfs tot het jaar 1890 wist men met de benzine geen raad, omdat het nog geen handelsproduct was.

Later bij de ontwikkeling der techniek bleken ook die afvalproducten zeer waardevolle bestanddeelen te bevatten, en werden door verdamping en ontleding daaruit gasoline, benzine, paraffine, terpentijn, vasoline, smeerolie, residu (stookolie), asphalt, cokes enz. enz. gewonnen, zoodat men nu gerust zeggen kan, dat van de ruwe olie, zooals hij uit de aarde te voorschijn komt, nagenoeg niets onbruikbaar is, maar alles tot het laatste toe benuttigd wordt.

A. De Standard-Oil-Cy.

In het jaar 1860, dus reeds één jaar na de ontdekking, was de jonge ROCKEFELLER niets meer dan een doodgewoon handelsbediende, maar die door een natuurlijk instinct gedreven, zijn weinige spaarpenningen er aan besteedde, om die ruwe olie wat te zuiveren en als lampolie geschikt te maken. In het jaar 1862 had hij met zijn vrienden reeds 4000 dollars in dat zaakje gestoken. Zij verkochten hun gezuiverde olie met veel winst. Doch in plaats hun winst zoo gauw mogelijk te verdeelen, drong Rockefeller er voortdurend zoo sterk mogelijk op aan, om die winst niet te verdeelen, ten einde steeds gereed geld bij de hand te hebben om aldus op alle gebeurlijkheden te zijn voorbereid, voor het geval bij het nog steeds onzekere en onbekende opborrelen van deze aardolie misschien op het onverwachts een buitengewone verandering mocht intreden. Dit grondprinciep van het opsparen van een reservekapitaal bleek in de toekomst hoogst nuttig en doeltreffend te zijn geweest.

In 1870 had *de Standard-Oil-Cy* door hem gevormd reeds een fondskapitaal van 1 millioen dollars bijeen gespaard. In 1882 bezat de *Standard-Oil Cy* reeds 55 mill. dollars, dat in 1894 was aangegroeid tot 135 mill. dls; in 1903: 276 mill.; in 1906: 371 mill. en in 1911 geklommen was tot 400 mill. dollars.

Deze ontzagelijke vooruitgang was verkregen dikwijls ten koste van harden strijd.

Ook menig geluk en toeval had daartoe meegewerkt.

Toen voor de petroleum slechte tijden begonnen aan te breken, omdat inmiddels andere en betere verlichtingsmethoden waren uitgevonden, die de petroleum zware concurrentie aandeden, werd opeens de gasolinemotor uitgevonden, die voor de petroleum een nieuw afzetgebied veroverde. Toen de oorspronkelijke oliebronnen in Pennsylvanië uitgeput raakten, en de reusachtige raffinaderijen, bij gebrek aan ruwe-olie-voorraad hun werk zouden moeten staken, toen werden opeens de rijkste olievelden in Kansas en Oklahoma ontdekt. Doch dat ook deze velden konden ontgonnen worden, was alleen te danken aan Rockefeller, die steeds onverbiddelijk had vastgehouden aan zijn grondstelling om reservekapitaal te vormen ten einde op het juiste tijdstip terstond, waar het noodig was en de gelegenheid zich aanbood, te kunnen ingrijpen. Zoo besteedde hij in 1904 tot aankoop en ontginning der olievelden in Kansas 100 mill. dollars, zoodat reeds een jaar daarna 47 mill. vaten olie werden geproduceerd. Vermeld dient nog, dat de *Standard Oil-Cy* van van 1903 tot 1911 totaal 314 mill. dls. aan dividend uitkeerde, en dat Rockefeller meestal voor zich persoonlijk 40 % van de aandeelen in bezit had.

Latere gegevens dan het jaar 1912 staan ons helaas niet ten dienste.

B. De Koninklijke-Shell-Groep.

Naast de *Standard-Oil Cy* is de *Koninklijke Shell Groep* zeker de machtigste organisatie der wereld op petroleumgebied.

Oorspronkelijk bestreek deze maatschappij alleen Nederlandsch Indië.

De eerste boringen in Oost-Indie vonden plaats in 1871 in de residentie Cheribon, doch hadden geen gunstig resultaat.

Men kan eerst van een eigenlijke petroleum-industrie in Nederl. Oost-Indië spreken, toen in 1888 de *Dordtsche Petroleum Mij.* (D. P. M.) door den mijningenieur A. STOOP was opgericht, nadat in de concessie Djabakotta nabij Soerabaya (Oost-Java) de eerste spuitende petroleumbron was aangeboord. Spoedig daarop werd ook op naburige terreinen olie aangetroffen, totdat zij werd overvleugeld door de aangrenzende residentie Rembang, dat thans een viermaal grootere hoeveelheid oplevert dan Soerabaya. Ook op andere plaatsen van Java zijn later op verschillende plaatsen nog boringen naar petroleum verricht, die echter of wel een geringe olieopbrengst of wel weinig resultaat opleverden.

In Noord-Sumatra verkreeg men de eerste concessie voor petroleum in 1883. De eerste boringen leverden nog geringe productie, die echter gestadig toenam en in 1897 haar hoogtepunt bereikte.

Deze concessie was in 1890 over-

hetgeen uit Baltimore door den heer H. v. Loon geschreven wordt aan het weekblad de *Amsterdammer*.

„Alcohol in Amerika binnen te smokkelen", zegt hij, „is niet zoo gemakkelijk als het wel klinkt."

„Een sluikhandelaar is er dus op aangewezen, vervolgt de heer v. L., zijn eigen drank te distilleeren. En dit gaat niet zoo eenvoudig, als men denkt.

„Zoo'n beetje te knoeien met koperen vaten en brand-spiritus kan een ieder, maar dat spelletje wordt gevaarlijk. Er zijn toch in de laatste drie dagen alleen twee dozijn New-Yorkers aan dat vergif bezweken!

„En als men nu maar wist, dat het vergif was, maar de schurkenbende, die dat drankvak in handen heeft, bezit heele drukkerijen, waar elk etiket nagemaakt wordt; zij exploiteert glasfabrieken, waar men de Engelsche flesschen namaakt, en kurkensnijderijen, waar men de Fransche kurken imiteert. En uit dat alles en met behulp van gewone brandspiritus kookt en bakt zij de meest aantrekkelijke dranken, die in eene enkele stad als New-York wekelijks tusschen de twintig en dertig menschen met blindheid slaan.

„Om kort te gaan, de amateurs hebben door hun verfoeilijke praktijken hun eigen vak zoodanig bedorven, dat er niet veel meer van over is gebleven. En er komt een einde aan het klandestiene gesjacher in Haig-en-Haig en Chartreuse.

„Men wordt bang.

„Het zal nog wel eenige jaren duren voordat het alles afgeloopen is en de drinkende gemeente tot water en kwast is overgegaan. Maar daar rekenen de geheelonthouders op. En gedurende die jaren zal de vreemdeling, die in New-York te gast is, ook nog wel een borrel kunnen krijgen.

„Dat is echter maar ééne zijde van de zaak.

„Er is een andere kant.

„Ik heb, gedurende mijn berooide jaren, lang in het artiesten-kwartier van New-York geleefd, dat echter meer een achterbuurt dan wel een Quartier Latin was. Daar waren op alle hoeken van alle straten kroegen. Het waren heel vuile kroegen. Zaterdag's avond's ging daar des werkmans loon over de toonbank. De buurt was arm en er waren vele jankende kinderen en kijvende vrouwen.

„En nu, ziet wat er voor in de plaats gekomen is!

„Een hoekhuis in Amerika is een duur huis, want het is goed voor de zaken. Een kroeg kon het altijd huren tegenover een gewoon bakkertje. Maar nu heeft de bakker zijn kans. En de kruidenier. En de vleeschouwer. Vroeger waren de huizen naast een kroeg altijd in verregaanden staat van ontbinding. Men wilde niet wonen, waar men eeuwig dronkemans-ruzie had. Die huizen zijn nu ook in prijs gestegen en ik kan u heele buurten wijzen, waar de straat binnen een enkel jaar zoozeer veranderd is, dat men de omgeving bijna niet meer herkent. En daarmede gepaard, kwam er een zeer batig saldo voor de spaarbanken. Moeder de vrouw kreeg de centjes en bracht ze naar de spaarbanken. Nu kan men hiertegen fraaie speeces houden en men kan spreken over „belemmering van de vrijheid", maar de vrouwen die thans stemmen zullen hun eigen „vrijheid tegenover een dronken manspersoon" nooit opgeven.

Wie hier nog vecht voor een terugkeer tot de oude, natte dagen, die vecht inderdaad tegen de Bierkade. In de achterbuurt is het uit met het drinken. Hier en daar een Italiaandertje, die een wijntje brouwt, maar daar zal de man heusch niet dronken van worden en daarmede is het uit.

„Het is een merkwaardig verschijnsel, dat de geheelonthouderij begon in het verre Westen, waar de Cowboys, die zelden nuchter waren, wisten, dat de Blauwe Knoop hun behoud zou zijn.

„Het rauwe drinken van een kleine minderheid sedert de invoering van het drankverbod heeft de vijanden van de whiskey nieuwe kracht gegeven om tegen den Alkohol-Duivel door te strijden.

„Het zal nog eenige jaren mode zijn om zich aan te stellen alsof men dronken is. Dan is ook dat weer afgeloopen en komt er weer wat anders.

„Laten wij toch in 's hemelsnaam eens eerlijk zijn met elkaar.

„Ik ben zelf geen afschaffer. Als de redaktie van *de Amsterdammer* mij twee maanden geleden een glas port had aangeboden, dan had ik het met genoegen aangenomen. Maar dan was het bij één glas port gebleven.

„In Amerika wist men nooit iets van één „glaasje sherry". Men dronk cocktails en whiskey en gin, en men dronk totdat men dronken was. Dat was het vermaak. Het geforceerde leven bracht een geforceerd drinken met zich mee. De gulden middenweg was onbekend. Het was de zuivere jeneverrivier of heelemaal niets."

En dat ging zoo het heele land door, vervolgt de schrijver. Er was geen mogelijkheid voor een middenweg. „Totdat de vrouwen het stemrecht kregen en geholpen door sommigen van de hardst drinkende westersche Staten den jeneverduivel onder het achttiende amendement begroeven en de deur van de kroeg toewierpen."

Men krijgt door deze gegevens een eenigzins anderen kijk op de zaak, dan menigmaal gegeven wordt.

Van belang is ook — vooral voor katholieken — een verklaring door de *Catholic Clergy Prohibition League* in November van het vorig jaar gepuceerd.

Ze luidt als volgt:

„De grootste opwerping onder de Katholieken tegen het verbod is gewoonlijk, dat daardoor de miswijn niet meer te bekomen zou zijn. Velen, die deze opwerping maken, meenen dit ernstig. Maar sinds de invoering van het Verbod is er niet één geval aan te wijzen, waarin een priester moeite had om den noodigen miswijn te betrekken.

„Nu onder het Verbod geven de Katholieken meer geld uit voor de opvoeding. Voor de sommige Katholieke Colleges valt het moeilijk alle aanvragen te voldoen.

„Katholieke instellingen, welke vroeger ijverden voor het redden van dronkaards, geven nu haar krachten aan de opvoeding van verwaarloosde kinderen.

„Waar het verbod niet geheel wordt gehandhaafd, zooals in sommige steden van den Staat New-York, daar twijfelen de geestelijken wel aan de duurzaamheid van het Verbod en spreken zij minder over de voordeelen ervan. Overal elders hooren wij de meest gunstige verklaringen voor de strenge handhaving van de wet. De Katholieke bisschop van Great Falls, Montana, Z. D. H. Mathias C. Lenihan, schreef ons den 25 April 1922 over de algemeene houding van het volk in dien Staat: "We hebben een leger van verstandige en vaderlandslievende burgers, die de doorvoering van het achttiende Amendement (het Verbod) voorstaan."

„De drankhandel heeft zooveel Katholieken geruïneerd naar lichaam en geest, dat de Katholieke Kerk, ondanks de vele immigranten, ondanks de wonderbare vrijgevigheid, waarmede Katholieke gebouwen gesticht werden, ondanks het harde werken van vele priesters en van duizenden zich opofferende Zusters, terrein verloor. Er is nooit iets gebeurd in Amerika, dat zooveel invloed ten goede voor de Katholieke Kerk heeft, als de invoering van het verbod.

„Over vijftig jaar zal men ten sterkste verbaasd zijn, dat niet alle Katholieken met alle macht voor het Verbod werkten."

Correspondentie van St. Martin.

Philipsburg, den 13 Februari 1923.

Samenkomst der Methodisten Genootschappen. Op den 25 Januari had een groote revue van de leden der Methodisten Kerken, met banieren plaats.

Godsdienstige oefeningen werden in de Kerk te Philipsburg te 11, 2 en 7 ure gehouden, bij welke gelegenheden de kerk stampvol was. Het doel van dezen samenkomst was geld in te zamelen ter aflossing van de schuld der genootschappen alhier. De ingezamelde som bedroeg ± f. 1000.

Bezoek van den Heer Gouverneur van Guadeloupe. Deze is alhier met gezelschap in auto in den voormiddag van den 3n dezer van Marigot gearriveerd. Hij bracht een bezoek ten huize van den Heer Gezaghebber der Bovenwindsche eilanden, later ook bij den Heer Dr. Nunes, en, na de voornaamste punten der stad te hebben bezichtigd, keerde hij weer naar het Fransche gedeelte terug.

Voorstelling der Padvinders. Deze is op het erf van Mejuffrouw SLOTHOUWER gehouden. De achtergaanderijen werden door de toeschouwers bezet. De Padvinders stonden in twee gelederen opgesteld, terwijl hun Eere-Commandant, de Heer Gezaghebber, na ze geïnspecteerd te hebben, twee vlaggen aan de Commandanten der padvinders aanbood.

Dr. Nunes hield nu een rede, waarin hij de aandacht der padvinders op 't nut en de waardigheid als padvinder vestigde, en lof aan hunne leidster, Mejuffrouw Slothouwer, toebracht.

Onder aardige oefeningen, gymnastische standen, springen en zingen ging de avond tot 11.30 voorbij.

Mejuffrouw Slothouwer en de Heer Fistler, die bij de standen commandeerde, verdienen bizonder lof voor hunne volbrachte taak. Zooals wij reeds gezegd hebben, beloopt hier de padvindersbeweging véél. Het bedrag van f 67.50, dat ingezameld werd zal, naar men zegt, voor het aanschaffen van verschillende benoodigheden voor de leiders en leidsters en commandanten der padvinders besteed worden.

Ophouden van „The Dutch Windward Islands Times". Dit blaadje heeft met het 10e nummer opgehouden te bestaan. 't Is moeilijk op zoo'n klein plaatsje, waar zooveel kleingeestigheid heerscht, een krantje op onafhankelijken voet in stand te houden.

— Dr. Emanuels van Paramaribo is alhier met de *Virginia* via St. Thomas en via Porto Rico gearriveerd om Dr. Nunes te vervangen, die met een verlof van 10 maanden naar Nederland vertrekt.

Nieuwe verlichting. Sinds eenige weken worden de straten van Philipsburg met gasolinlantaarns verlicht, zoowel de Frontstreet als de Backstreet. Het is een mooie verbetering. De lantaarns zijn meestal zóó geplaatst, dat ook de dwarssteegjes verlicht worden. Het licht voldoet uitstekend en het is te hopen, dat de toestand van 's lands kas het toelaat om spoedig nog meer van zulke lantaarns aan te schaffen.

Berichten uit de Kolonie.

Hooge Onderscheiding.

Volgens de *Acta Apostolicae Sedis* No. 1 van 15 Januari 1923, deze week per Amerikaansche mail ontvangen, is de Zeer Eerw. Heer A. G. ELLIS, Rector van het Pensionaat *Welgelegen*, door Z. H. Paus Pius XI, benoemd tot Geheim Kamerheer. Door deze benoeming verkrijgt de bevoorrechte den titel van *Monseigneur*.

Uit zekere bron kunnen wij hieraan toevoegen, dat deze hooge kerkelijk onderscheid[ing] bedoeld was als een hulde [bij] zijn zilveren priesterfeest, [dat] Mgr. *A. G. Ellis* op 29 Mei a.s. zal vieren, doch dat dit ber[icht] nu wel wat voorbarig bek[end] is geworden.

Aan Mgr. A. G. ELLIS bi[eden] de Redactie van *Amigoe di Curaçao* de oprechte gelukw[en]schen aan bij deze hoogst e[er]volle onderscheiding.

Nieuwe Bestrating.

Men is thans begonnen met de [ver]betering van de Breedestraat in Punda. Het zal een voor Cur[açao] heel moderne en radicale verbete[ring] worden. Aan beide zijden van de st[raat] komt ter hoogte van 20 c.M. een [trot]toir van ongeveer 2½ M. breed, zo[odat] er tusschen de trottoirs een straat [van] 7 tot 7.30 M. overblijft.

De straat krijgt een eenigzins [bol]len vorm, afhellend naar de trotto[irs] waarlangs een flinke goot komt [voor] afvoer van het hemelwater. Het nie[uw]ste op dit gebied (voor Curaçao) [zal] hier worden toegepast, nl. dat de [op]pervlakte geheel in steenslag [van] kwarts van Aruba met cement [...] wordt uitgevoerd.

Snelle telegrafische verbindin[g].

In de Hollandsche Nieuwsbla[den] vonden wij het volgende bericht:

De Nederlandsche Regeering he[eft] de *Commercial Cabel Cy.* te Rotter[dam] toestemming verleend tot het ex[ploi]teeren van een eigen telegraafka[bel]. Hierdoor is een directe kabelver[bin]ding tot stand gekomen met Noo[rd-], Centraal- en Zuid-Amerika en W[est-] Indië.

Het zal thans mogelijk zijn, bi[nnen] 20 minuten na afzending van [een] Amerikaansch telegram antwoord d[aar]op te hebben.

Correspondentie.

De *Voetbal-Competitie-Wedstrijden* [werden] tot onzen spijt veel te laat ontvangen [om] nog in dit nummer op te nemen.

Een walvischvaarder.

Vorige week Donderdag kwam [hier] binnen de Engelsche Stoomboot *[...]dium*, komende van het eiland So[uth] Georgia, gelegen in de streek va[n de] Zuid-Pool, ten Oosten maar bijna [even] Zuidelijk als Kaap Hoorn, de uit[erste] punt van Zuid-Amerika. Het sc[hip] vaart onder Engelsche vlag, maar [had] een Noorsche bemanning aan bo[ord]. Deze boot kwam terug van de [wal]vischvangst. Het had 400 ton [wal]visch olie (traan) aan boord, een wa[ar]de vertegenwoordigend van 40 p[ond] sterling per ton. Deze olie wordt [ge]bruik voor de zeepfabrikatie. [Het] schip liep hier binnen om te bu[nke]ren (stookolie). Vrijdag zette het [zijn] reis voort naar Pensacola (Flori[da]). De naam van den Engelschen ka[pi]tein J. G. TUCKER, bracht ons [zijn] naamgenoot, Robert Tucker, weer [voor] den geest, welbekend uit de gesch[ie]denis van ons eiland, Mei 1803 tot [Ja]nuari 1804. (Zie Curaçao in 18[03-]1804 door P. A. Euwens, bladz. [...]).

Van de bemanning zijn hier [12] Nooren afgemonsterd en achterge[ble]ven. Deze 12 waren de harpoeni[ers] speciaal belast met het vangen [van] de walvisschen. Zij wachten hier [een] gelegenheid af naar Noorwegen te[rug] te keeren. Intusschen maken zij [het] de politie wel wat lastig door in Punda van hun bespaarde pennin[gen] goede sier te maken. —

---

gegaan in handen van de toen opgerichte *Koninklijke Nederlandsche My. tot Exploitatie van Petroleumbronnen in Nederl. Indië* (K. N. P. M.)

Een nieuw boorterrein Perlak in Atjeh werd spoedig daarna ontgonnen, dat alle vroegere petroleumbronnen in Indië verre in productie overtrof. Belangrijke oliebronnen verden nog aangeboord in Zuid-Sumatra.

Hierop volgde in 1901 Borneo door de *Nederl. Ind. Industrie en Handel- My*, wier aandeelen allen in handen waren van de *Shell Transport & Trading Co.* te Londen.

In 1906 voegde zich hierbij het eiland Tarakan op de Noord Oostkust van Borneo. Thans is de opbrengst van Borneo alléén nog veel grooter dan die van Sumatra en Java te zamen. In 1916 bedroeg de totale productie aan ruwolie in geheel Nederl. Indië 1619 mill. KG., waarvan Borneo 957 mill., Sumatra 491 mill. en Java 228 mill. KG. voor zijn rekening had.

Sedert de oprichting der *Dordtsche*, de eerste Petrol. My. in Nederl. Indië, hebben er tot heden ongeveer 50 maatschappijen bestaan, die de exploratie en exploitatie van petroleum in Indië tot doel hadden, doch die bijna allen in den loop der jaren opgenomen zijn in de *Koninkl. Nederl. Petr. My.*

Om aan de concurrentie der Amerikaansche petroleum beter het hoofd te kunnen bieden, stichtten de grootste Nederlandsch Indische petroleumondernemingen, vooraan de *Koninklijke*, de *Shell Transport & Trading Cy*, (welke laatste, zooals gezegd, eigenares was der aandeelen der op Borneo werkzame *Nederl. Ind. Industrie en Handel My.*) en de *Dordtsche* te zamen met nog een Russische Combinatie, welke Russische olie in Azië ter markt bracht, in 1903 een gemeenschappelijke verkoopsorganisatie: de *Asiatic Petroleum Cy* met zetel te Londen.

In 1907 kwam er een fusie tot stand tusschen de *Koninklijke* en de *Shell Transport & Trading Co. (Shell)*.

Er werd besloten, dat èn de *Koninklijke* èn de *Shell* zich zouden vergenoegen met de rol van holding-companies van drie nieuwe Maatschappijen, en waarin de belangen der beide moedermaatschappijen zouden worden vereenigd.

1o. de *Bataafsche Petroleum* (B. P. M.) die speciaal de productie van de petroleum voor haar rekening kreeg (boorterreinen en fabrieken); — 2o. de *Anglo-Saxon Petrol. Co.*, die belast werd met den opslag en het transport buiten Nederl. Indië (hoofdtankinstallaties en tankvloot); 3o. de reeds genoemde *Asiatic Petroleum Co*, die voor de distributie (verkoop) zou zorgen.

Als laatste in deze belangengemeenschap trad in 1911 de *Dordtsche* toe, wier aandeelen tegen aandeelen *Koninklijken* werden ingeruild en zoodoende in de *Koninklijke My* werd opgelost.

De verhouding van het kapitaal, door de *Koninklijke* en de *Shell* in die drie Mijen te bezitten, en waarin zij beiden in alle nieuwe gezamenlijke transacties zouden deelnemen, werd bepaald voor de *Konink*l. op 8/5 en voor de *Shell* op 2/5.

Daarenboven nam de *Koninklijke* nog 25 % van de aandeelen der *Shell* over, zoodat de werkelijke verhouding werd 17 : 3.

Sedert deze fusie, of zooals men ze gewoonlijk noemt: de *Koninklijk-Shell-Groep*, tot stand kwam, dateert haar nog steeds toenemende wereldmacht in de petroleum-industrie.

Zooals men weet, behoort ook de *Corona My* te Tampico in Mexico, de Venezolaansche *Caribbean Petrol. Cy* en de *Caraçaosche Petrol. Mij* tot dezelfde combinatie der *Koninklijke-Shell-Groep*.

De jaarlijksche productie van petroleum in Nederlandsch Indië bedraagt thans gemiddeld 1.6 millioen ton (van 1000 KG.) ter waarde van 60 millioen gulden.

Vergeleken bij de geweldige hoeveelheid petroleum in de Vereenigde Staten van Amerika en in Rusland gewonnen, neemt Nederl. Indië een betrekkelijk bescheiden plaats in. Onder dit opzicht staat de productie van N. I. ongeveer op den zelfden rang als Rumenië en Gallicie.

In 1915 bedroeg van de verschillende landen, die petroleum produceeren, het percentage der geheele wereldproductie:

van Noord-Amerika	64 %
„ Rusland	15.7 %
„ Mexico	8.1 %
„ Nederl. Oost-Indië	2.9 %
„ Rumenië	2.9 %
„ Gallicië	2.1 %
„ Britsch-Indië	2.0 %
„ de overige landen.	2.3 %

Hiertegenover staat, dat de ruw olie van Nederl.-Indië een zeer hoog benzine-gehalte heeft, waardoor zij voor de wereldmarkt veel aan beteekenis wint.

Voor de jaren nà 1915 zal door den oorlog de productie van petroleum in Rusland, Rumenië en Gallicië sterk gewijzigd zijn.

Vermelding verdient nog, dat de diepste petroleumboring in Nederl-Oost-Indië bedraagt:

In Noord Sumatra:
boring 21 Peudawa 1353 M.
In Zuid Sumatra:
boring 119 Melamoen 1057 M.
Op Java:
boring 4 Soerabaya 955 M
Op Borneo:
boring 1 Koetei 765.5 M.

Tot 1915 bedroeg in Nederl.-I[ndië] het totaal aantal meters geboor[de] boringen naar petroleum ± 6[...] Meters.

De langste pijpleiding in Ned.[-Indië] die voor petroleum met enkelvou[dige] verpomping, is die van

Perlak naar Pangkalan-Brandan (N. Sumatra) 128 [...]
Pedjering naar Pladjoe (Z. Sumatra) 167 [...]
Minjak naar Pladjoe (Z. Sumatra) 142 [...]
Louise naar Balikpapan (Borneo) 102 [...]

De grootste afstand, waarover [olie] wordt verpompt, is die van het boo[rter]rein Ladang-Pait naar Pladjoe (Z[uid-] Sumatra) nl. 253 KM.

Het aantal Europeanen werkzaa[m in] de Ned. Indische petroleumindu[strie] bedroeg in 1918 bijna 1000, en dat [der] Inlanders, Chineezen en andere Oo[ster]lingen ongeveer 24000 man.

Koloniale Raad.

De K. R. hield Woensdag den 28n. dezer des namiddags te 2 uur een openbare vergadering, waarbij de Procureur Generaal als gemachtigde van het Bestuur tegenwoordig was.

Na de goedkeuring der notulen en voorlezing der ingekomen stukken ging men over tot behandeling van de Verordening tot aanvulling en wijziging van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao en in verband daarmede de verordening van 21 September 1909 (P. B. No. 52).

Ad art. 8 zegt de Procureur, dat hier inderdaad bedoeld wordt *draadlooze telegrafie en draadlooze telefonie* en dat art. 461 vervallen is, zoodat het artikel geen 460 bis moet worden, zooals gevraagd werd in het eindverslag.

Ad art. 9. stelt de P. G. voor aan art. 3 bis een tweede toe te voegen luidende:

„Met betrekking tot ontvangtoestellen voor radio-telegraaf of—telefoon zal de gevorderde toestemming voor het aanleggen en in gebruik hebben echter slechts worden geweigerd of ingetrokken, wanneer een toestand van oorlog of oorlogsgevaar daartoe aanleiding geeft en voorts wanneer redelijkerwijze wordt vermoed, dat daarvan misbruik zal worden gemaakt dan wel gemaakt werd.

Daarna werd het ontwerp z. h. s. aangenomen.

Vóór de behandeling van de ontwerpen: „Verordening houdende wijziging en bepalingen betreffende het straffen en de strafrechtspleging ten aanzien van jeugdige personen," en „Verordening houdende beginselen en voorschriften omtrent maatregelen ten opzichte van jeugdige personen, zegt de Voorzitter, dat deze ontwerpen reeds een langen tijd bij den Raad in beraad waren. 1o. omdat men dacht dat zij wijzigingen in Nederland hebben ondergaan en 2o. omdat men vreesde dat zij gepaard zouden gaan met groote kosten. De Raad vertrouwt dat zowel het Bestuur als de Rechterlijke macht het zoo zal aanleggen dat de kosten niet hoog zullen oploopen.

Beide ontwerpen kwamen toen in behandeling en werden ook z. h. s. aangenomen.

Daarna adviseert de Commissie van verzoekschriften bij monde van het lid Beaujon om het request van den Heer SEYKENS aangaande zijn traktement te behandelen samen met de begrooting en dat van de Heeren MENKMAN c.s. over havenreglement bij het onderzoek van het desbetreffend ontwerp in de afdeeling.

Inspectie reis.

A.s. Dinsdag 6 Maart zal zijn ZExc. Gouverneur BRANTJES een inspectiereis gaan ondernemen naar de Bovenwindsche Eilanden.

De Gouverneur maakt de reis met de Fransche boot *Macoris* van de *Compagnie Generale Transatlantique*.

Z.Exc. wordt alleen vergezeld door zijn militairen adjudant LANDZAAT.

De route, die gevolgd wordt, is via Pto. Cabello, La Guayra, Carúpano naar Fort de France (Martinique). Van hier denkelijk met een Fransch stoomertje naar Marigot, het Fransch gedeelte van St. Martin, en dan verder naar Philipsburg.

Vermoedelijk zal de Gouverneur half April weer met de *Champion* terugkeeren.

Aanbesteding-Zeilvaart.

Voor eenigen tijd geleden deelden wij onze lezers mede, dat door het het Gouvernement een *aanbesteding* was uitgeschreven voor de wekelijksche verbinding per zeilschip van Curaçao met de eilanden Bonaire en Aruba.

In den laatsten tijd werd die verbinding onderhouden door de *Ligia*, die daarvoor f 600 per maand, dus 7.200 per jaar ontving.

Maandag ll. heeft deze aanbesteding plaats gehad.

Bij de opening der biljetten bleek ingeschreven te zijn door de gouletten:

1. *Fedalma* (van Bonaire) voor f 600 per maand of f 7200 per jaar.
2. *Zurhah* (van Bonaire) voor fl 5000 per jaar.
3. *Amadéo* voor f 6000 per jaar.
4. *Gracia Maria* voor fl 5400 p. j. van deze beide laatste barken is de Heer Adriaan Laclè van Aruba de eigenaar.
5. *Ligia* voor 475 gld. per maand of fl 5.700 per jaar.

In afwachting van de beslissing van den Gouverneur is de gunning nog aangehouden.

Uit het feit, dat zooveel groote barken op deze aanbesteding hebben ingeschreven, valt evenzeer af te leiden, dat er *elders* voor onze zeilers niet veel te verdienen valt.

De Draadlooze verbinding van Holland met Curaçao.

Van den Heer PEILIKER, chef van ons Draadloos Station Riffort ontvingen wij het volgend schrijven, waarvoor wij onzen oprechten dank betuigen:

„Naar aanleiding van het stuk omtrent de draadlooze verbinding van Curaçao met Holland, voorkomende in Uw blad van den 24n Febr. jl., heb ik de eer U het volgende mede te deelen:

De proefseinen van het groote verzendstation te Kootwijk bij Appeldoorn, werden op het ontvangstation te „Daniël" goed opgenomen. De teekens van genoemd station kwamen harder en zuiverder in dan die van het station Nauen, Duitschland, zoodat m. i. de verbinding zelfs in den tijd van luchtstoringen is te onderhouden, indien de woorden een paar malen worden herhaald.

Tot nu toe werd steeds uitgeluisterd naar het station Malabar, doch zonder resultaat. Wel werden er zwakke stations op de aangegeven golflengten gehoord, doch de luchtstoringen maakten het onmogelijk er iets van op te nemen. De stations te Guam, Cavite, enz,zijn allen goed te hooren.

Draadlooze Telefonie: De lezingen, concerten, enz., die door de stations te Pittsburg, New York, Havana en Porto-Rico worden gehouden, werden hier goed gehoord. In de maanden December en Januari, toen de luchtstoringen bijna wegbleven, waren de lezingen goed te volgen. Met een 3-lampen versterker werden de teekens zoo versterkt, dat de muziek over het geheele lokaal te hooren was.

Nu de luchtstoringen weer beginnen toe te nemen, worden die stations wel gehoord, doch meestal worden de teekens overstemd door de krakende luchtstoringen."

De haven van La Guayra.

Gedurende het jaar 1922 bedroeg de totale *invoer* in de haven van La Guayra 529.204 balen, kisten, collis, tot een gezamelijk gewicht van 42.591.440 kilo, en de *uitvoer* 228.590 balen enz. wegende: 18.678.726 kilo. Te zamen voor *in- en uitvoer* 857.794 balen enz, wegende 61.270.166 kilo.

De kustvaart leverde voor de haven van La Guayra bijna 56 millioen kilo aan koopwaren.

De Duitsche Vliegeniers.

Deze *Yunkers*-vliegtuigen, waarvan wij in ons vorig nummer eenige bijzonderheden vermeldden, maken reclame in Venezuela.

De eene *Yunker* No 218 steeg den 14n Februari 's middags ten 2.05 op uit de haven van La Guayra en maakte een vlucht van 20 minuten op een hoogte van 300 M. en bereikte een snelheid van 150 K. M. per uur. De tocht ging van La Guayra naar Caraballeda, daarna van deze laatste plaats naar Pariata (Marquetfa) en van Pariata opnieuw naar Caraballeda en van hier weer naar La Guayra. 5 passagiers maakten de reis mede: 3 Duitsche vliegeniers en twee heeren van La Guayra.

Den 16 Febr. maakte dezelfde vliegmachine drie tochten van La Guayra uit.

Bij de eerste vlucht nam hij 3 passagiers mee 2 heeren en een dame. De tocht ging weer naar Caraballeda Er werd gevlogen op een hoogte van 300 m., met een snelheid van 150 K. M. per uur en een duurde 10 minuten.

Bij de tweede vlucht over hetzelfde traject gingen als passagiers mede een heer en twee jonge dames.

Bij de derde vlucht zonder passagiers steeg het vliegtuig tot een zeer groote hoogte op.

Enorm veel toeschouwers woonden het prachtig schouwspel bij.

Den 17 Februari steeg 's morgens ten 11 uur *Junker* 218 weer op te La Guayra nu bij Cabo Blanco, om een tocht naar Maracay te maken. Hij steeg tot een aanzienlijke hoogte, zette koers langs de kust naar Ocumare. Alleen de drie vliegeniers maakten dezen tocht mede. De geheele bevolking van La Guayra, Macuto en Maiquetía woonde deze opstijging bij.

Precies 's middags ten 12 uur daalde de hydroplane, komende van Ocumare, in het Lagoon Tacarigua bij Maracay, de residentie van Generaal J. V. Gomez, President der Republiek, die met zijn staf van autoriteiten de vliegeniers ontving en verwelkomde.

Den 19n Februari maakte ook de andere Junker 217, bemand alleen met twee vliegeniers, 's morgens eerst een tocht van La Guayra naar Caraballeda en 's middags ten 4,15 denzelfden tocht langs Ocumare naar Maracay.

Vereenvoudigde spelling.

Een onzer lezers zond ons het volgende fragment uit een schrijven, door hem uit het buitenland ontvangen.

„In de *Amigoe di Curaçao* van 20 Januari ll. komt een stuk voor van de hand van mijn vriend WIMPIE VAN EPS over de vereenvoudigde spelling. Hoe stuitend die *sg* aan het begin van een woord! Had men niet reeds genoeg met die onoogelijke *sj* als beginletter van *sjaal, sjerp, sjacheren, sjofel, sjouwen.* enz.? Geen verbuigingen, alles op zijn Engelsch. Telkens, tot vervelens toe, *van de, van het, aan de, aan het, van een* en *aan een.* Ik zou willen weten of die nieuwigheid een goeden stijl niet in den weg staat. Ik geloof zelfs, dat de dichters er den brui van zullen geven. Hoe zal men moeten schrijven, als men b.v. het werkwoord *vervroolijken* vervoegt? *Ik vervrolik, gij vervrolikt*, en dan wij *vervrolijken?* En dan de niet-verdubbeling der vocalen aan het einde van een lettergreep. Ik had eerder verwacht dat men integendeel die verdubbeling verplichtend zou hebben gemaakt in alle gevallen, waarin zoo een lettergreep dominant is, als met het woord werkwoord *vervrolijken* zooeven door mij aangehaald. Volgens het systeem door mijn vriend Wimpie voorgestaan moet men voortaan niet schrijven *bedeelen* (een deel van iets geven), maar *bedélen*, en dit terwijl het woord, aldus gespeld, een andere beteekenis heeft en in de uitspraak den klemtoon op de eerste lettergreep krijgt. *Bédelen* beteekent immers *aalmoezen vragen, smeekend vragen*. Wat nu met *krakeelen*, dat voortaan *krakélen* moet worden (met de voorlaatste lettergreep dominant) in tegenstelling met *kákelen, krábbelen, scharrelen*, enz., die het accent op de eerste lettergreep hebben? *Verhelen* en *verheelen (verbergen* in het eerste geval, en in het laatste *heel maken)* worden dan op een lijn gesteld, even als *bedelen* en *bedeelen*, doch met den klemtoon op de tweede lettergreep. Genoeg! Wil men in het schrijven tot elken prijs letterbesparing hebben, dan is er een beter middel om daartoe te geraken. Beter, omdat de besparing niet enkel 10%, maar zeer zeker bij de 100% zal zijn. Men neme aan, voor gewoon schrift, het phonetische snelschrift-stelsel van Pitman, dat ook voor de Nederlandsche taal gebruikt kan worden."

Naschrift van de Redactie.

Wij voor ons verwachten niets anders dan een groote verwarring, wanneer ieder op eigen houtje een nieuwe vereenvoudigde spelling wil invoeren. Dan krijgt men: *zooveel hoofden, zooveel zinnen.*

Liever wachten wij met geduld af en behouden zoolang nog de gangbare spelling tot misschien een andere nieuwe *officieel* wordt ingevoerd, die althans dit voordeel zal hebben, dat de moeilijkheden beter zullen ondervangen worden. Voor het oogenblik beschouwen wij het debat over deze kwestie, vooral hier in de kolonie, als volkomen onvruchtbaar en doelloos.

Cuba.

De vorige week Donderdag zijn met de Goulet *Frisia* 80 personen naar de Suikercentrale *Manati* (Cuba) vertrokken.

Behalve 4 Curacaoënaars waren al de overigen Venezolanen.

Eigenlijk hadden er 16 arbeiders van Curaçao het contract geteekend, doch op het oogenblik van het vertrek kwamen er maar 4 opdagen. De vorige 12 hadden reeds, na gecontracteerd te hebben, een som gelds als vóórschot in ontvangst genomen en hebben dus door achter te blijven, zich aan woordbreuk schuldig gemaakt. Wat wij ten strengste afkeuren en natuurlijk ook op den gemachtigde dier Centrale een slechten en zeer ongunstigen indruk moet maken.

Met het stoombootje *Manati* vertrok deze gevolmachtigde de Heer B.L. Ruiz, Vrijdag naar Aruba, om te trachten ook daar nog eenige werklieden aan te werven.

Voetbal.

Volharding II - Jong-Holland II 2-0.

Volharding I - Leonidas I 3-0.

Een nieuwe Universiteit.

Volgens berichten uit het Moederland is door het Nederlandsch Episcopaat Nijmegen aangewezen, als de plaats, waar de nieuwe Katholieke Universiteit zal worden opgericht.

Zware mishandeling.

Donderdag nacht ten 2 uur werd in het St. Elizabeth's Gasthuis een jonge vrouw van verdachte zeden binnengebracht, die op een gruwelijke wijze mishandeld was. Haar neus was bijna geheel afgesneden. Zij had een lange diepe snede in de lendenen, bovendien nog een snede onder den hals en over de knie.

De vrouw verkeerde blijkbaar onder den invloed van sterken drank. In een vechtpartij met een paar opgeschoten jongens van hetzelfde allooi waren haar deze sneden in een der steegjes van de Punda toegebracht.

Dr. Winkel offerde een paar uur van zijn nachtrust op om die wonden dicht te naaien en te verbinden.

Cur. R. K. Volksbond.

De jonge reeds zoo krachtige *Curaçaosche R. K. Volksbond* hield Maandagavond zijn jaarlijksche Revue.

300 à 400 mannen, leden van dien Bond waren in de zaal van San Mateo bijeengekomen met het Bestuur.

Het Rapport over het afgeloopen jaar, dat op deze vergadering werd voorgelezen, was een knap stuk werk getuigende van den bloeien, van de krachtige organisatie van den Bond, maar niet minder van het harde werken van het kranig Bestuur, dat den Bond leidt. De Volksbond telt nu 701 mannelijke en 1135 vrouwelijke leden.

In het afgeloopen jaar werd een afzonderlijke afdeeling opgericht: de *Liga San Telmo* voor de Bootwerkers, die reeds ver over de 300 leden telt. *La Union*, het eigen orgaan van den Bond, toont elke week wat de Bond wil en doet. *La Union* vormt een stevige band tusschen de leden onderlingen, tusschen Bestuur en leden.

Den 1n Februari 1922 nam het ondersteuningsfonds in geval van ziekte een aanvang, dat tot groote voldoening van Bestuur en leden werkt. Zeer velen hebben daarvan tijdens hun ziekte reeds de hulp ondervonden.

In den loop van het jaar werden behalve 3 algemeene Vergaderingen, nog 52 samenkomsten gehouden van het Hoofdbestuur, hetzij afzonderlijk of samen met de besturen der onderafdeelingen of der bootwerkers enz.

In dezelfde vergadering van Maandagavond werd door het lid van den Kolonialen Raad, de Heer J. Sutherland, een interessante lezing gehouden voor de leden, die tot onderwerp had: *Rechten en Plichten der leden.* Ieder mensch heeft zijn rechten, doch deze steunen op plichten, die de mensch eerst moet volbrengen, wil hij zijn aanspraken op zijn rechten kunnen laten gelden.

Het was een welgeslaagde avond, die een bewijs te meer geleverd heeft van het intens katholiek sociaal leven dat van dezen sympathieken Bond uitgaat.

Dat zij bloeie.

Officieele berichten.

(van de vorige week.).

De heeren A. R. Beaujon, S. D. Q. Beaujon, L. A. van den Berge, David Capriles, Dick Capriles, M. B. Gorsira Az., M. C. W. Schotborgh, L. Veltman en F. W. Wirtz zijn in eene commissie benoemd om het volksfeest op den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin op 31 Augustus a. s. voor te bereiden en te leiden.

Aan den agent van politie 1ste klasse op Aruba L. H. Engelen is om gewichtige redenen veertien dagen verlof naar Curaçao verleend.

Aan den brievenbesteller alhier M. Merien is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

Aan den assistent-opzichter bij den vuurtoren aan de N. W. punt van Aruba J. A. de Veer is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

Alejandro Rozentelg is benoemd tot tijd. brievenbesteller alhier.

Aan den gouvernements-geneeskundige alhier J. R. Arends is eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

(van deze week.)

Namens den Gouverneur van Curaçao wordt bekend gemaakt, dat vreemdelingen, die door Zijne Excellentie in audientie wenschen te worden ontvangen, zich door den Consul van hun Land behooren te laten introduceeren.

Aan den heer W. F. A. Labega is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als secretaris van den Voogdijraad op St. Martin en als zoodanig is benoemd de heer A. L. Conner.

Aan den onderwijzer op St. Martin W. F. A. Labega is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den kommies-havenmeester en loods op St. Eustatius H. Briet is tot herstel van gezondheid een maand verlof naar Aruba verleend; de heer N. R. P. Mussenden is tijdelijk belast met de werkzaamheden van kommies-havenmeester en loods aldaar.

Aan den seiner bij de D. T. alhier D. B. Oduber is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den tijd. agent van politie op St. Martin, J. V. A. Peterson is op zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend; en J. E. L. Richardson is benoemd tot tijd. agent van politie 2e klasse.

Aan den wnd. 2de commies ter Gouvernements-Secretarie M. Bartels Daal, hulpambtenaar van den Burgerlijken Stand in het stadsdistrict alhier, is tot herstel van gezondheid twee maanden verlof verleend.

Aan den postdirecteur alhier H. J. Cohen Henriquez is op zijn verzoek, onder dankbetuiging voor de in zijne betrekking bewezen diensten, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De hoofdcommies P. L. B. de Haseth is definitief benoemd tot Postdirecteur alhier.

Aan den 1ste commies Ph. F. de Haseth PLz. is om gewichtige redenen een jaar verlofsverlenging verleend buiten bezwaar van de koloniale kas.

Aan den klerk ten postkantore alhier H. L. Perret Gentil is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Zitting van den Kolonialen Raad

op Maandag, den 5den Maart 1923 des avonds te acht uur.

Te behandelen onderwerpen:
Ingekomen stukken.

Willemstad, 2 Maart 1923.

De Griffier van den Raad,
BOOMGAART.

BUITENLAND.

De Amerikaansche farmers en de graanproductie.

Opmerkelijke verschijnselen vallen op landbouwgebied waar te nemen in de groote centra der graanvoortbrenging.

De laatste jaren heeft de nieuwe wereld een zeer grooten voorsprong weten te krijgen op het oude Europa en in Amerika en Australië zet men er alles op, dien voorsprong te behouden.

Vóór den wereldstrijd brachten de drie voornaamste Oost-Europeesche graanlanden: Rusland, Roemenië en Bulgarije twee vijfde van al het broodkoren voort, dat op de wereldmarktt werd verkocht.

De oorlog bracht daarin groote veranderingen of liever gezegd een omwenteling, teweeg. De bebouwde grond werd in het bijzonder in Rusland, tengevolge van de regeling van den grondeigendom en de socialisatie-maatregelen dermate ingeperkt, dat de productie zelfs voor het land zelf totaal onvoldoende werd en er in een der rijkste graanlanden der wereld millioenen menschen van honger stierven en nog steeds omkomen.

Tegelijk is na het einde van den oorlog onder dezen druk der toenmalige omstandigheden de met graan bebouwde oppervlakte in het Westen weer aanzienlijk afgenomen, zoodat volgens *The Economist* de Europeesche oogst in het jaar 1922 34 millioen quarter of in ronde cijfers 68 millioen H.L. bij dien van het jaar te voren is achter gebleven.

***

Vergelijkt daar nu eens de graanproductie der Amerikaansche farmers mee, zegt het *Berliner Tageblatt*, die schier spelenderwijze het graantekort van Europa hebben weten te dekken. In hun landen was en is de toestand, wat de in bebouwing zijnde velden (in acres) betreft, als volgt:

	Vóór den oorlog	Tijdens den oorlog	Na den oorlog
Ver. Staten	46.500.000	60.500.000	62.500.000
Canada	8.000.000	17.000.000	23.000.000
Australië	6.400.000	12.500.000	9.500.000

Deze drie graanlanden hebben met inbegrip van Indië in het jaar 1922 42.800.000 ton tarwe méér dan in 1921 ter beschikking van de wereldmarkt gesteld. En dat niettegenstaande de farmers groot gebrek aan arbeidskrachten hadden.

Een gevolg van het gebruik van machines, waardoor de arbeidskracht met 86 percent is toegenomen. Dit kon omdat de uitgestrekheid der velden der nieuwe wereld geheel andere omstandigheden schept dan in West- en Midden-Europa, waar door aard en ligging der akkers zulk een aanwending van machinale krachten op groote moeilijkheden zou stuiten.

Daar komt nog iets bij.

De Amerikaansche farmer is meer en meer een soort landbouwindustrieel geworden en groothandelaar. Door telefoon en telegraaf staat hij elk oogenblik met de groote handelscentra in verbinding, hij bezoekt de groote graanbeurzen en houdt zich op de hoogte van de nieuwste vindingen op het gebied van landbouwmachines.

Bovendien schenkt men in Amerika en Australië ook groote aandacht aan de personeelkwestie.

Kort geleden bevatte de *Times* in groote letters een advertentie, waarin voor Australië farmers met kapitaal en farmknechts werden gevraagd. En de Canadeesche minister voor landverhuizing deelde kortelingS in het Parlement mede, dat alles werd in het werk gesteld om in Engeland elke farmer te bereiken, die naar Canada wil komen.

***

Intusschen vertoonen zich ook in Rusland opmerkelijk verschijnselen op het gebied der graanbouw.

Onlangs werd een verdrag gesloten, waarbij de sovjetregeering aan de firma Krupp van Essen in Zuid-Rusland 25.000 desjatinen best tarweland ter beschikking had gesteld om daarop een grootscheepsch landbouwbedrijf in te richten.

Volgens het *Berliner Tageblatt* geldt het hier het begin van een breed opgezet plan tot industrialiseering van den Russischen landbouw. Natuurlijk heeft de overeenkomst dan alleen beteekenis voor Krupp, wanneer de ontwikkeling van het landbouwbedrijf gepaard gaat met een groote navraag naar landbouwmachines.

Uit den aard der zaak zal, ingeval de plannen van Krupp slagen en in Rusland een grootlandbouwbedrijf, op Amerikaansche leest geschoeid, kan worden ingericht, zulk een landbouwtechniek van grooten invloed worden op de wereldgraanmarkt, om van de politieke gevolgen niet eens te spreken.

Een nieuw soort zijderups.

In Cartagena, Columbia, werd na langdurige proefnemingen waargenomen, dat er een zijderups bestaat, welke verschilt van tot nu bekende zijderups en veel voordeeliger is.

Deze zijderups voedt zich met de bladeren van een plant, genaamd „higuerilla" of „higuereta" en heeft het buitengewone voordeel, dat zij gedurende het geheele jaar waardevolle cocons voortbrengt, hetgeen niet verkregen wordt bij de gewone zijderups, die gevoed wordt met moerbeibladeren.

Terwijl de moerbeiboom langen tijd behoeft, voordat hij geschikt is, voor de voeding, geeft de „higuereta" reeds 3 maanden na gezaaid te zijn, voldoende voedingsbladeren. De zijderupssen hebben ongeveer 3000 pond moerbeibladeren noodig om 10 pond zijde voort te kunnen brengen; de nieuwe rups echter behoeft slechts 400 pond higuereta-bladeren noodig om 10 pond zijde voort te brengen. Een ander voordeel is, dat de higuereta in verschillende streken van het land in het wild voortkomt, terwijl de moerbeiboom slechts in bepaalde streken en in zekere klimaten gekweekt kan worden. De zijde van de nieuwe rups is fijn en zacht en zoo sterk, dat zij de meest verschillende bewerkingen en combinaties kan doorstaan.

In het buitenland werden reeds wetenschappelijke proeven genomen en men is overtuigd, dat deze ontdekking een hervorming in de zijde-industrie zal teweegbrengen. In het district Turbaco werd reeds aangevangen met de aanplanting op groote schaal van de „Higuereta" voor de exploitatie van de nieuwe zijderups en men verwacht, dat het binnen korten tijd mogelijk zal zijn belangrijke hoeveelheden cocons uit te voeren.

Steenkolen in Nederland.

Een voorraad van 5 millard ton.

De ingenieur L. A. J. Keuiller te Maastricht heeft voor de leden van het Rotterdamsche genootschap een lezing gehouden over steenkolen. Aan het slot daarvan heeft hij een raming gegeven van de hoeveelheden steenkolen van Nederlandschen bodem en dien voorraad aldus becijferd:

Het *Peelgebied* 1 milliard 800 millioen ton, waaronder gaskolen, vetkolen en magere kolen; toekomstreserve 2 milliard 565 millioen ton.

Het gebied *Winterswijk*, 325 millioen ton steenkool van 37—34 pct. gasgehalte.

Zuid-Limburg Kolen boven 35 pct. 206 millioen ton 35—30: 483 millioen ruim, 30—20 1 milliard 379 millioen. 20—14 927 millioen, beneden 14: 1 miljard 541 millioen, hiervan zijn uitginbaar tot 1200 M. diepte 3 milliard 166 millioen.

Toekomstreserve 600 millioen.

In geheel Nederland 5 milliard 257 millioen ton, afgezien van de toekomstreserve. „We kunnen gerust vlot blijven stoken. Er zijn steenkolen genoeg in Nederland. Hadden we ze maar", besloot hij.

Intusschen wordt uit het reeds exploitatie zijnde gebied al heel wat gehaald. Werd in 1921 3.921.000 ton geproduceerd, in 1922 bedroeg de productie, waaromtrent de cijfers nog niet difinitef zijn vastgesteld, in elk geval meer dan 4½ millioen ton, ongerekend de productie aan kolenslik van rond 300.000 ton. De kolenslikproductie in 1921 was slechts 127.000 ton.)

Gedurende het laatste kwartaal 1922 is elke maand geregeld een steenkolenproductie bereikt van meer dan 400.000 ton. De totale productie van 1922 is niet minder dan de hoeveelheid steenkolen, die tijdens het oorlogsjaar 1918 in ons geheele land verbruikt is. Het schijnt dus, dat de Limburgsche mijnen binnen afzienbare tijd zoo noodig in de steenkolen behoefte van ons eigen land zullen kunnen voorzien.

Tengevolge van de bezetting van het Roergebied door de Franschen en de stopzetting van de kolenlevering voor het overige Duitschland, worden nu van uit Limburg groote hoeveelheden steenkolen naar Duitschland verzonden.

Het Godsdienstig Onderwijs in Italië.

Ook Italië schijnt na vijftig jaren weer in te zien, dat het onmogelijk is een volk tot een zeker peil van beschaving op te voeren, ja van den ondergang te redden en dit niet alleen moreel maar ook materieel, indien de hartstochten in hun breidellooze vaart niet in bedwang gehouden worden door een hooger besef, indien het kind niet godsdienstig wordt opgevoed, m. a. w. indien het onderricht niet is gebaseerd op een godsdienstigen grondslag. De minister van Onderwijs heeft openlijk verklaard, dat binnen niet al te langen tijd een algeheele hervorming te wachten is van de bestaande wetten en wel zoo, dat het religieus onderwijs het fundament zal worden van de opvoeding der natie en van het moreele herstel van het Italiaansche volk. De Loge heeft vijftig jaren lang het godsdienstig onderwijs in Italië aan banden geïegd; zij heeft afgedaan en heeft moeten plaats maken voor een andere macht, die op de ruïnen, door haar achtergelaten, wil oprichten een ander Italië, dat weer het prestige van weleer moet heroveren in de wereldgeschiedenis. Een Italië, grooter en beschaafder dan het was in de laatste vijftig jaren. En wat de Loge begreep en niet kon doen, doet deze nieuwe macht. Italië moet weer groot worden door het kruis en de kennis van den waren God. Zoo zal dan eindelijk Mussolini herademen of beter zal herademen de nieuwe Italiaansche regeering, welke ook zijn oorsprong moge zijn, zich plaatsend bij het behandelen en oplossen van de moreele en positieve problemen van het Italiaansche volk op het terrein van de werkelijkheid, dat is van de waarheid en de rechtvaardigheid. Men heeft alle verwachting, dat de nieuwe maatregelen die getroffen zullen worden, werkelijk gebaseerd zullen zijn op de rechtvaardigheid, zooals trouwens ook Don Sturzo in zijn adhaesiebetuiging aan minister Gentile te kennen gaf.

En dit zal inderdaad het geval zijn, indien hij, brekende met den partijgeest van zijn voorgangers en zonder vooroordeel, maatregelen zal treffen dat het godsdienstonderricht, geduld in de lagere scholen, niet verijdeld wordt in de scholen van meer uitgebreid onderwijs door boeken en door onderwijzers, die maar al te dikwijls het geweten van hun leerlingen, alsook de geschiedenis van de christelijke gedachte, den geest van de Kerk kwetsen, terwijl, zooals maar al te zeer is bekend, in de hoogere Italiaansche leerstellingen openlijk apostaten worden gekweekt. Gentile is in zijn wijsgeerige opvattingen hegeliaan; Mussolini is liberaal in de nieuwe dynamische opvatting van het fascisme. En toch, hetzij hegeliaan of liberaal, opnieuw wordt het bewijs geleverd dat om een land groot te maken men den godsdienst noodig heeft en dat men geen kans ziet een volk weer tot een hooger peil van beschaving terug te brengen dan door den godsdienst.

Niet ongegrond was het stil verwijt, dat prof. Provensano, oud-studiegenoot van minister Gentile aan de universiteit van Pisa, in de „*Nuovo Giornale*" aan het adres van den minister richtte, juist opmerkende dat het jammer is, dat nu men het kruis weer geplaatst heeft in de lagere scholen, men ook hetzelfde niet heeft verordend voor de scholen van hooger onderwijs en de universiteiten.

Gentile weet toch beter dan iemand ook, dat in de inrichtingen van meer uitgebreid onderwijs wordt ondermijnd, wat door de godsdienstleer op de lagere scholen is opgebouwd en op de universiteiten van Italië een wijsbegeerte wordt gedoceerd, die met het relativisme en het pragmatisme het ware begrip van God wegcijferen en hiermee geheel de schoonheid en heiligheid van het geestelijke, moreele, sociale en onsterfelijke, dat in de figuur van den gekruisten God, onder de oogen der kleinen geplaatst om hun de waarheden van het Geloof te leeren, uitschittert. Zeker is het — en Provensano meende dit ook onder de oogen van zijn oud-studiegenoot te moeten brengen — dat de minister van onderwijs den eerst zal slagen, als hij het onderwijs vrij zal weten te maken van de ketens van het officieel, sectarisch, bureaucratisch onderricht, vrij ook van elken band met de vrijmetselarij.

De strijd tegen het zedenbederf.

Sinds den oorlog heeft de pornografie meer dan ooit de maatschappij overrompeld.

Gansch onverwachts is er over het vraagstuk der pornografie herrie ontstaan in de Fransche officieele wereld. Een berucht Franschman romanschrijver is commandeur van het eere-legioen. Een zijner laatste werken is zoo uitdagend zedeloos, zoo verregaand onzedelijk, dat het aan alle kanten de verontwaardiging heeft opgewekt. Daarop had de schrijver natuurlijk gerekend, want 't is dezen menschen alleen om twee zaken te doen: zooveel mogelijk gerucht maken om de nieuwsgierigheid te prikkelen en zooveel verderf mogelijk verspreiden om de massa te doen hunkeren naar nog meer.

Doch ditmaal is het niet bij een voorbijgaande verontwaardiging gebleven. De bekende kranige Mgr. Baudrillart, heeft na zijn terugkeer uit Zuid-Amerika op een gastmaal verklaart dat het bewuste boek al voor tien jaar de Fransche letteren onteerd had.

Ook in de pers is er hevig protest opgegaan tegen die schunnigheid van den commandeur van 't Eerelegioen! Bij slot van rekening heeft dan ook de Raad van het Eere-legioen een onderzoekscommissie ingesteld, die dreigt den eerlooze schrijver uit het korps te bannen.

Wat intusschen reeds op eenparig advies geschied is.

De man protesteert natuurlijk. Er is nu opnieuw een polemiek ontstaan over de vrijheid van den kunstenaar enz.

De daad is gesteld, en feitelijk heeft de pornograaf reeds de verdiende onteering opgeloopen.

Moge die eerste daad het sein wezen eener reactie tegen de openbare schunnigheid in alle landen.

Er moet reactie komen, op alle wijzen en van alle zijden. Van particuliere zijde kan het best begonnen en doelmatigst gewerkt worden. Of moet het publiek alles dulden en blijven dulden wat de openbare machten toelaten?

Om tot de openbare zedelijkheid terug te komen, moet er dan ook waar het noodig is met den bezem opgetreden worden. Een anti-pornografisch fascisme zou mooi werk kunnen doen.

De H. Stoel en Frankrijk.

Het „Journal des Débats" wijst op de groote verbetering in de betrekkingen tusschen de Fransche regeering en den Heiligen Stoel.

De Fransche regeering heeft een wetsontwerp ingediend, strekkende om aan de geestelijke vereeniging van St. Sulpice te Parijs vergunning te verleenen in en in haar gebouw terug te keeren. De Heilige Stoel heeft geantwoord met een maatregel, die, zooals de „Débats" het indrukt, gelukkig een einde maakt aan ernstige moeilijkheden en langdurige geschillen. Overeenkomstig de schikkingen tusschen Frankrijk en Spanje betreffende de organisatie van hun beider invloedszone in Marokko erkent en verzekert de Heilige Stoel voortaan de godsdienstige autonomie van Fransch Marokko door de oprichting van een Apostolisch Vicariaat. Tot dusver werd in Fransch-Marokko door Spaansche geestelijken het geestelijk werk waargenomen.

Het „Journal des Débats" zegt, dat het niet een van de geringste resultaten van Jonnart, Frankrijks gezant bij den H. Stoel, is, dat hij op bovengenoemd punt 'n succes heeft bereikt waarvan slechts zij, die eenigermate op de hoogte van de bijzonderheden en de verwikkelingen van de zaak zijn, de beteekenis kunnen schatten.